

Pootaardappel Contact Commissie

PCC HYGIËNEPROTOCOL RINGROT 2.5

RICHTLIJNEN POOTGOEDTELER

Deze code is opgesteld door de Pootaardappel Contact Commissie (PCC = samenwerkingsverband LTO-NAO). Hoewel deze code met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, aanvaardt de PCC geen aansprakelijkheid voor de eventuele onjuiste of ontbrekende gegevens en de mogelijke gevolgen daarvan.

De PCC heeft tevens adviserende richtlijnen ter voorkoming van de verspreiding van virulente AM opgesteld (PCC aanpak virulente AM, richtlijn voor de pootgoedteler). De AM-richtlijn is beschikbaar op <https://www.nao.nl/nl/erkenningen/pcc-am-pootgoed-atr> . De AM-richtlijnen maken geen onderdeel uit van de controle op naleving van het PCC Hygiëneprotocol Ringrot.

Groen gearceerd is de aanvulling t.o.v. versie 2.4 (alleen artikel 1.2.3. is gewijzigd)

PCC-secretariaat
Van Stolkweg 31
Postbus 84102
2508 AC DEN HAAG

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de uitgever of auteur (PCC, Van Stolkweg 31, 2585 JN Den Haag, tel 070-3589331, fax 070- 3544290, www.nao.nl)

Definities:

In dit protocol worden een aantal begrippen gebruikt met de volgende betekenis:

1. Handelaar: Een bedrijf dat pootaardappelen inkoopt en verkoopt, die niet door het bedrijf zelf geteeld zijn.
2. Transportbedrijf: Een bedrijf dat aardappelen vervoert in opdracht van derden.
3. Transportmiddel: transportmiddel waarin grote hoeveelheden aardappelen los vervoerd worden, zoals een onderlosser, platte bak, container of een kipper.
4. Centraal bewerkingsbedrijf: Een bedrijf dat partijen pootaardappelen van derden sorteert, opslaat, verpakt en/of een andere bewerking aan pootaardappelen uitvoert.
5. Pootgoedteler: Bedrijf dat pootaardappelen teelt om in het verkeer te brengen en bij de NAK is aangesloten.
6. Vast samenwerking: Twee of kleine groep van aardappeltelers, die samenwerken bij de teelt van aardappelen door gebruik te maken van elkaars apparatuur en voorzieningen.
7. Derden: bedrijven en personen vanuit buiten de vaste samenwerking exclusief loonwerkers.
8. Apparatuur en voorzieningen: alle voor de aardappelteelt, oogst, opslag en verwerking gebruikte werktuigen, transportmiddelen, bewaar- en bewerkingsruimten, aardappelkisten, bewerkingsinstallaties, machines, verpakkingsmaterialen en andere hulpmiddelen die in contact kunnen komen met aardappelen.

 = verplichting
 = aanbeveling

SANCTIEBELEID MET INGANG 16 MAART 2017

In de tabel vanaf pagina 4 is in de kolom 'tekortkoming' opgenomen of een voorschrift niet kritiek, of kritiek is. De NAK voert controle uit op naleving van de voorschriften van het protocol en sanctioneert bij tekortkomingen. Indien de NAK-inspecteur een niet-kritieke tekortkoming bij een volgende inspectiebezoek of bij herhaling constateert, verandert de tekortkoming in kritiek. Als een kritieke tekortkoming niet binnen de gestelde termijn is opgeheven of dezelfde tekortkoming binnen één seizoen opnieuw wordt vastgesteld trekt de NAK het PCC Hygiëncertificaat per direct in. De NAK informeert het PCC-secretariaat en het handelshuis- of huizen van de teler over de tekortkoming.

Indien de kolom 'tekortkoming' vermeldt NAK en/of NVWA, dan komt het voorschrift overeen met NAK- of overheidsregelgeving. Indien een teler die regelgeving overtreedt leggen NAK en/of NVWA maatregelen op. Als de teler of bewerker de maatregelen doorvoert, verliest de teler zijn certificaat voor het PCC Hygiëneprotocol niet. Als de teler of bewerker de maatregelen niet doorvoert verliest hij zijn certificaat.

Richtlijnen pootgoedtelers			interpretatie	tekortkoming	
1 Algemeen					
1.1	Eigen verklaring				
		1.1.1	Hierin spreekt de pootgoedtelers uit dat hij zich houdt aan de richtlijnen van het hygiëneprotocol	De eigen verklaring dient eenmalig te worden opgesteld en ondertekend. Zie eind van dit document. Of bij de aangifte bij de NAK digitaal te worden bevestigd.	kritiek
1.2	Traceerbaarheid	1.2.1	Er is een overzicht beschikbaar van de kavels met daarop ingetekend waar de percelen/partijen zijn gepoot.	Het percelenoverzicht is via het NAK loket beschikbaar	Niet kritiek
		1.2.2	De pootgoedtelers houdt tijdens ontvangst van pootgoed, poten, oogst, verwerking en aflevering een inzichtelijke registratie bij van de bewerkingsvolgorde om – in geval van een ringrotverdenking - snel een goede tracering door NAK en NVWA mogelijk te maken.	Dit is de belangrijkste registratie. Dit kan digitaal indien de pootgoedtelers gebruik maakt van een teeltregistratiepakket. In de toekomst kan dit mogelijk ook via het percelen overzicht in het NAK-loket worden vastgelegd.	Niet-kritiek
		1.2.3	De pootgoedtelers betreft uitsluitend pootgoed van gecertificeerde handelaar en/of pootgoedtelers.	Lijst met gecertificeerde handelshuizen staat op de website van NAO. De lijst met gecertificeerde pootgoedtelers is te vinden op het Klantportaal van de NAK bij Dienstencatalogus.	Niet kritiek (m.i.v. seizoen 2019 kritiek)
		1.2.4	De pootgoedtelers plant alleen buitenlands pootgoed dat na ontvangst in Nederland is getest op ringrot en bruinrot.	De teler of handelshuis heeft documenten beschikbaar waaruit blijkt dat het buitenlandse pootgoed is getest op ring- en bruinrot.	Kritiek
		1.2.5	De pootgoedtelers zorgt ervoor dat hij in geval van los vervoer, uitsluitend pootgoed ontvangt die door een gecertificeerd transportbedrijf worden vervoerd met een transportmiddel (onderlosser, platte bak, container, kipper e.d.) met daaraan bevestigd een NAO-tie-rip met een geldige datum (zeven dagen geldig na afgifte datum bij vervoer door een NAO-erkend transportbedrijf. Een NAO-tierip met een geldigheid van een dag bij vervoer door een niet-NAO-erkend transportbedrijf. De teler registreert het nummer van de NAO tie-rip.	Het nummer van de NAO-tierip moet in een logboek worden bijgehouden en kan het best gecombineerd worden met de registratie van percelen/kavels en/of opslag. Bij het ontbreken van de NAO-tierip moet de teler onderzoek doen naar de reinigings- en ontsmettingsstatus van de vrachtwagen. Bewaar de bewijsstukken voor ontsmetting en reiniging, bijvoorbeeld in het geval van los vervoer vanuit het buitenland door een niet NAO-erkend buitenlands transportbedrijf.	kritiek

1.3	Calamiteiten	1.3	Indien een pootgoedteler geconfronteerd wordt met een verdenking van ringrot op zijn bedrijf of indien hij opgenomen is in een traceringsonderzoek van de NVWA naar een ringrotverdenking ligt de 'lead' bij NVWA. De pootgoedteler verleent medewerking aan NVWA		NVWA
1.4	Hygiëne	1.4.1	Bij opslag/bewaring op het pootgoedteeltbedrijf weten zowel derden (bezoekers) als personeel aan welke hygiëneregels voldaan moet worden (zichtbaar ophangen).	Instructies beschikbaar stellen aan personeel en/of bezoekers. Of personeel en/of bezoekers wijzen op de instructies aan de muur/deuren.	aanbeveling
		1.4.2	Alle materialen en apparatuur die in contact komen met de pootgaardappelen dienen vooraf te worden gereinigd en eventueel ontsmet indien ze in aanraking zijn geweest met risicomateriaal (zoals bedrijfsvreemde consumptieaadappelen, met name als deze van onbekende of buitenlandse herkomst zijn).	Registratie/logboek van schoonmaken en ontsmetten	kritiek
	Van geel naar rood	1.4.3	Bij losse opslag van pootgoed dient de ruimte vooraf gereinigd en ontsmet te zijn indien er risicomateriaal was opgeslagen, zoals pootgoed van derden, pootgoed uit risicolanden en consumptieaadappelen van onbekende herkomst.	Logboek voor opslag per locatie met daarin het tijdstip van aankomst, partij-identificatie, duur van de opslag. Daarnaast in het logboek opnemen het tijdstip van reiniging en ontsmetting voor en na de opslag. Tevens vermelden wie heeft gereinigd en ontsmet.	Kritiek
1.5	Loonwerk	1.5.1	Indien de pootgoedteler een loonwerker inschakelt, moet hij een inschatting maken van mogelijke risico's die door de inzet van een loonwerker geïntroduceerd kunnen worden en zorg dragen dat er passende beheersmaatregelen getroffen worden. Indien de loonwerker VKL gecertificeerd is dan moeten deze richtlijnen 'pootgoedteler' schriftelijk of digitaal toegezonden worden. De teler informeert de loonwerker over fytosanitaire risico's bij inzet van zijn machine op een perceel. De loonwerker kan bij risico's maatregelen nemen (bv planning aanpassen, reinigen)	Bewaren van de facturen van de loonwerker. Aan kunnen tonen dat de loonwerker is geïnformeerd over de richtlijnen van het protocol, fytosanitaire risico's en mogelijke beheersmaatregelen.	aanbeveling

1.6	Samenwerking	1.6.1	De pootgoedteler controleert bij het aangaan van een samenwerkingsverband of zijn samenwerkingspartners zorgvuldig omgaan met bedrijfshygiëne, zoals omschreven in dit hoofdstuk van het hygiëneprotocol. De telers in een vast samenwerkingsverband gaan gezamenlijk minimaal jaarlijks na wat risico's voor besmetting met ringrot zijn en of voldaan wordt aan dit –eventueel gewijzigde- hygiëneprotocol. En maken van deze jaarlijkse evaluatie <u>een schriftelijke vastlegging.</u>	De samenwerkingspartners ondertekenen een samenwerkingsovereenkomst. In de overeenkomst verklaren de samenwerkingspartners zich te houden aan het protocol. Teven bevestigen zij een adequate risicoanalyse op basis van het zelfevaluatieformulier doorgelopen te hebben. Kijk voor de voorbeeld-samenwerkingsovereenkomst en zelfevaluatieformulier www.nao.nl	Niet kritiek
		1.6.2	Bij de planning van werkzaamheden binnen een samenwerkingsverband wordt pootgoed bewerkt voorafgaand aan consumptieaardappelen. Afwijkingen hiervan worden vastgelegd in een logboek.	De samenwerkingspartners houden een logboek of registratie bij van het gebruik van apparatuur binnen het samenwerkingsverband.	Niet kritiek
		1.6.3	Teler gebruikt alleen in noodgevallen apparatuur en voorzieningen van derden (dus van buiten het vaste samenwerkingsverband exclusief loonwerker). De pootgoedteler dient deze apparatuur en voorzieningen te (laten) reinigen en eventueel te ontsmetten voorafgaand aan het gebruik. Zie 1.5.1.	Vastgesteld in logboek/administratie/registratie	aanbeveling
		1.6.4	De pootgoedteler sorteert en/of verwerkt geen consumptie- of pootaardappelen van derden buiten het vaste samenwerkingsverband. Bij sorteren voor derden buiten het vaste samenwerkingsverband moet de pootgoedteler voldoen aan de eisen van het Centraal Verwerkingsbedrijf.	Vastgesteld op basis van de verklaring van de teler en de aangetroffen partijen pootgoed ten tijde van de controle.	kritiek
		1.6.5	De pootgoedteler slaat alleen poot- of consumptieaardappelen van derden buiten het vaste samenwerkingsverband op indien deze aardappelen in de kisten van deze derden aangeleverd en opgeslagen worden. De pootgoedteler gebruikt geen eigen apparatuur en voorzieningen, die in contact komen met aardappelen voor de ontvangst, opslag en aflevering van aardappelen van derden.	Helder vastgelegd in werkvoorschriften, bij voorkeur ook in instructies aan de muur/deuren.	kritiek

2 Teelt			interpretatie	tekortkoming	
2.1	Perceel keuze	2.1.1	Geen teelt op percelen waarop een maatregel vanuit de NVWA rust met betrekking tot een ringrot uitbraak.	Percelen waarop maatregelen rusten van de NVWA kunnen worden nagetrokken bij de NAK	NAK
2.2	Uitgangsmateriaal	2.2.1	Uitsluitend gebruik van goedgekeurd (NAK of een buitenlandse keuringsinstantie) uitgangsmateriaal.	Aanwezigheid van pootgoed en beplante kavels dienen overeen te komen met het percelenoverzicht van de NAK.	NAK
		2.2.2	De pootgoedteler koopt geen pootgoed aan uit risicolanden, waarvan bekend is dat ringrot meer dan incidenteel voorkomt. De pootgoedteler maakt een bewuste risicoafweging en neemt adequate maatregelen om verspreiding van ringrot te voorkomen. Is dubbel met vraag 1.2.4. (ontvangen van partijen)	Informatie over risicolanden is beschikbaar bij handelshuizen en bij NAK-keurmeester. bewijsstukken van plantenpaspoort en onderzoeken op bruinrot en ringrot	Niet Kritiek
		2.2.3	<ul style="list-style-type: none"> a. De pootgoedteler koopt alleen pootgoed aan van handelaren en telers die aantoonbaar voldoen aan dit hygiëneprotocol. (zie 1.2.3) b. De pootgoedteler maakt alleen gebruik van transportbedrijven en centrale sorteerbedrijven, die aantoonbaar voldoen aan dit hygiëneprotocol 	Lijst met gecertificeerde bedrijven is gepubliceerd op de website van de NAO. Herkomst van pootgoed is adequaat gedocumenteerd	Niet kritiek (m.i.v. seizoen 2019 kritiek)
		2.2.4	Pootgoed ten behoeve van de pootgoedteelt wordt afgeleverd in nieuwe big bags, in nieuwe zakken of in schone en bij voorkeur ontsmette kisten. De verpakkingen van pootgoed bestemd voor consumptieaardappelteelt mogen de pootgoedteler en de koper in overleg bepalen	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	Kritiek
		2.2.5	Indien een pootgoedteler zelf pootgoed voor eigen gebruik wil ophalen bij een pootgoedteler, is -in afwijking van punt 2.2.4.- vervoer in eigen kisten toegestaan. Deze kisten dienen van binnen en buiten schoon te zijn.	Wordt beoordeeld als risico verhogend	aanbeveling

		2.2.6	De pootgoedteler (incl. TBM en ATR) maakt voor de teelt van <u>pootaardappelen</u> geen gebruik van gesneden pootgoed. Een uitzondering, die sterk ontraden wordt, is het handmatig snijden door stammentelers waarbij de messen uiterst zorgvuldig ontsmet worden.	Kan alleen beoordeeld worden op basis van verklaring van pootgoedteler, vastlegging in werkvoorschriften en logboeken. (op basis van aangeleverd pootgoed en beplante ha kan aannemelijk gemaakt worden dat er niet gesneden is; ook in teeltseizoen planten uit de grond trekken))	NAK
	Snijverbod wetgeving EZ	2.2.7	Een pootgoedteler maakt bij de teelt van <u>consumptie- en zetmeelaardappelen</u> op zijn bedrijf geen gebruik van gesneden pootgoed.	Kan alleen beoordeeld worden op basis van verklaring van pootgoedteler, vastlegging in werkvoorschriften en logboeken. (op basis van aangeleverd pootgoed en beplante ha kan aannemelijk gemaakt worden dat er niet gesneden is)	NAK/NVWA
		2.2.8	Een pootgoedteler snijdt op zijn bedrijfslocatie geen pootgoed in opdracht van derden.	Kan alleen beoordeeld worden op basis van verklaring van pootgoedteler	NAK/NVWA
2.3	Machinegebruik	2.3.1	1.6.3 is hier van toepassing	Is vast te stellen op basis van logboeken en aanwezige apparatuur. Indien er sprake is van een samenwerking, dan dient de samenwerkingsovereenkomst daarop nageslagen te worden.	aanbeveling

3 OOGST/BEWERKING/INSCHUREN			interpretatie	tekortkoming	
3.1	Bewerken	3.1.1	De pootgoedteler start met de sorteren van partijen als de uitslag van de toetsing van ringrot bekend is.	In de logboeken voor de verwerking dienen de uitslagen op datum van binnenkomst te worden vastgelegd	aanbeveling
		3.1.2	De pootgoedteler maakt bij het wisselen van partijen –waar mogelijk- machines en sorteerinstallaties bezemschoon en verwijdert restknollen Bij verdachte partijen (rotte knollen) wordt ontsmetting aangeraden	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	aanbeveling

		3.1.3	De pootgoedteler reinigt jaarlijks alle apparatuur en voorzieningen die in contact komen met aardappelknollen, incl. kisten, waarbij losse grond en aardappelresten worden verwijderd.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	aanbeveling
		3.1.4	Bij het ontsmetten wordt gebruik gemaakt van voor het doel wettelijk toegestane ontsmettingsmiddelen. Zie geadviseerd ontsmettingsprotocol.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken. Gebruik bij voorkeur Halamid.	Niet kritiek
		3.1.5	De pootgoedteler die het maximale wil doen om introductie en verspreiding binnen het bedrijf tegen te gaan, reinigt en ontsmet systematisch machines, kisten en andere hulpmiddelen bij wisseling van partijen. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - De pootgoedteler reinigt en ontsmet kisten na elk gebruik (advies) - De pootgoedteler reinigt en ontsmet de pootmachine bij wisseling van partijen 	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	Aanbeveling

4 OPSLAG/BEWARING (overdekt)				interpretatie	tekortkoming
4.1	Beheer Kisten (pootaardappelen)	4.1.1	De pootgoedteler gebruikt voor de opslag van door hem geteelde aardappelen alleen eigen kisten of kisten binnen het vaste samenwerkingsverband.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	kritiek
		4.1.2	De pootgoedteler houdt zijn kisten, die gebruikt worden voor de opslag van pootaardappelen, op het eigen bedrijf of binnen het vaste samenwerkingsverband. Het gebruik van kisten voor vervoer van aardappelen naar een centraal verwerkingsbedrijf is toegestaan, indien dit een erkende centrale bewerker betreft.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	kritiek

--	--	--	--	--	--

		4.1.3	De pootgoedteler gebruikt geen bedrijfsvreemde kisten op zijn bedrijf voor de opslag van aardappelen. Hieronder worden ook voor gekochte en gehuurde kisten verstaan. Indien er toch bedrijfs-vreemde kisten op het bedrijf komen, dienen deze voor gebruik grondig te worden gewassen en ontsmet.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	kritiek
		4.1.4	De pootgoedteler wordt geadviseerd om zo veel mogelijk na het sorteren de pootaardappelen weer op te slaan in kisten die voor de (bruto) partij zijn gebruikt.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties.	Aanbeveling

5 TRANSPORT/UITSCHUREN EN/OF AFLEVEREN					
5.1	Fust pootaardappelen	5.1.1	De pootgoedteler levert pootaardappelen voor de pootgoedteelt af in nieuw fust of schoon en bij voorkeur ontsmette kisten.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	NAK
		5.1.2	Indien een aardappelteler zelf pootgoed voor eigen gebruik (<u>voor industrie- en consumptieteelt</u>) ophaalt bij een pootgoedteler, is in afwijking van 5.1.1 aflevering in schoon fust of schoon transportmiddel (m.u.v. een transportmiddel (onderlosser, container, platte bak, kipper e.d.) van een transportbedrijf, want die moet zijn gereinigd en ontsmet volgens het protocol en voorzien zijn van een NAO-tierip) van deze afnemer toegestaan.	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	aanbeveling

			Deze kisten of het transportmiddel dienen van binnen en buiten schoon te zijn. Zie 2.2.5		
--	--	--	--	--	--

5.2	Samenstelling levering bij meerdere perceelsherkomsten pootaardappelen	5.2.1	Indien een pootgoedteler over meerdere pootgoedpartijen beschikt van hetzelfde ras en klasse, wordt geadviseerd partijen te perceelniveau, dus met perceelnummer op het certificaat, te certificeren. Per levering dient de pootgoedteler te registreren uit welke partij (NAK-perceel) een levering is samengesteld.	Dit is belangrijk voor de traceerbaarheid	Aanbeveling
5.3	Controle op reinheid van transport bij aflevering pootaardappelen	5.3.1	De pootgoedteler zorgt ervoor dat hij in geval van los vervoer, uitsluitend pootaardappelen verlaadt voor aflevering, die door een gecertificeerd transportbedrijf worden vervoerd met een transportmiddel (onderlosser, container, platte bak, kipper e.d.) met daaraan bevestigd een NAO-tie-rip met een geldige datum (zeven dagen geldig na afgifte datum bij vervoer door een NAO-erkend transportbedrijf Een NAO-tie-rip met een geldigheid van een dag bij vervoer door een niet-NAO-erkend transportbedrijf). De teler registreert het nummer van de NAO tie-rip.	Het nummer van de NAO-tie-rip moet in een logboek worden bijgehouden en kan het best gecombineerd worden met de registratie van percelen/kavels en/of opslag.	Niet-kritiek
		5.3.2	Indien een pootgoedteler constateert, dat het transportmiddel niet goed schoon is of dat de geldigheidstermijn van de besmetting is verlopen, dient de teler het laden (of lossen) te weigeren	Vastgelegd in werkvoorschriften, blijkt uit logboek en andere registraties. De teler heeft de plicht de aantoonbaarheid hiervan aannemelijk te maken.	kritiek

Eigen Verklaring pootgoedteler:

In het kader van het Hygiëne Protocol Ringrot valt mijn pootgoedbedrijf in de categorie:.....

Voor de verschillende categorieën moet aan de volgende voorwaarden voldaan worden:

Categorie 1: geheel zelfstandige pootgoedteler met eventueel consumptie teelt en pootgoedtelers in een vast samenwerkingsverband.

1. Ontvangt en verzendt pootgoed uitsluitend in nieuw fust (bijvoorbeeld S en SE in big bags) en/of gereinigde en ontsmette kisten.
2. Vervoert pootgoed (zowel voor het poten als na het oogsten) met gecertificeerde transportbedrijven in transportmiddelen die een NAO tie-rip dragen.
3. Houdt pootgoed voor pootgoed teelt apart van TBM en ATR pootgoed, gebruikt geen gesneden pootgoed op zijn bedrijf
4. Kisten en opslag (inclusief bedrijfshygiëne en registratie)
5. Houdt een adequate registratie bij op basis van de NAK percelen met betrekking tot datum ontvangst, datum en volgorde poten, datum en volgorde oogsten, datum en plaats opslag, datum en locatie verwerking (sorteren) en datum en bestemming aflevering pootgoed.
6. Vastleggen van samenwerkingsovereenkomst en maken van een risico evaluatie over de inzet van apparatuur en transport van derden

Categorie 2: pootgoedteler die diensten voor derden uitvoert.

In aanvulling op bovenstaande: Deze bedrijven moet ook conform de voorschriften voor Centrale Bewerker werken (en dus gecertificeerd zijn).

Hierbij verklaar ik dat mijn bedrijfsvoering en infrastructuur voldoet aan het Hygiëne Protocol Ringrot versie 2.5:

Bedrijf:

Naam:

NAK-telernummer

Telefoon:

Handtekening: